

Специфични барања

В. ВЕЛИЧКОВСКИ

Од минатата година стартира селектиран салон на ситна пластика, инаку традиционална, прво едногодишна потоа биенална изложба. Таа одлука е мотивирана од основната намера: да се подобри општиот впечаток од изложбата и да се внесе доза на натпревар и поголема одговорност од страна на авторите. Ако констатираме криза тоа не е само во овој период, како што подеднакво и најлесно можат да се препознаат заедничкиот иментел или класификациските клучеви. Нема ништо така ново и вредно што би било многу обврзувачко за нас. Изложбата треба да го поттикнува развојот на малата пластика кај нас која се подредува на пропозиции и специфични барања, од формат до естетика. Малата пластика, барем на примерот на одделни дела отстапува од нив, со забележлив континуитет во работата на уметниците и доближување до она што може да се нарече карактеристики на скулптура-украс. Тоа значи дека не гледаме нови истражувања и експерименти посебни за малата пластика.

Забележлива е различност на користени материјали и стилски определби. Делото „Две форми“ од Ангел Димовски (1952) е убаво реализирана мала пластика, чија асоцијативност ја наоѓаме во подрачјето на надреалното изразување. Претставувањето на една бестијална тема, во четири варијанти (жена и крокодил) од Анета Светиева (1944) е длабоко вознемиру-

вачите. Михаило Лазаров (1932) во топчестиот облик внесува мотив на разлистени форми, и досетливо прави минијатурна предметна пластика (дете во кутија). Владимир Аврамчев (1939) креира керамо-пластика на слободни форми, обли и аморфни, привлечни по својата интуитивна фантазија. Душан Мишевски (1948) обликува „слободни форми“ со сигурно чувство за мала

● Кон изложбата на IV Биенале на ситна пластика во Уметничката галерија во Скопје

вачки ликовен ансамбл со необичниот спој на ликови, допирање на митолошкото значење кога низ силно изразениот контраст архаичната насмевка на женскиот лик се претвора во таинствена речиси демонска насмевка. Богоја Ангелковски (1963) истражува во просторот на „таинствените доближувања“ меѓу облиците поставувајќи деликатни зарези врз нивната површина. Стефан Маневски (1934) во лим реализира линеарен „цртеж“ како жива извиена форма, со далечни антропоморфни асоцијации. Своевиден е придонесот на керами-

пластика. Заедничкиот проект „Однос помеѓу стакло и камен“ на Виолета Блажеска (1952) и на Богдан Грабуловски (1947) претставува едноставен и чист концепт на правоаголни форми, просирни и непросирни, без некоја посебна провokација. Вниманието го задржува композицијата со знаковно-обредни белези на Ибрахим Беди (1959), потоа фигуративната стилизација на Илија Лафазановски (1939) и на Жарко Башески (1957), како и убаво обработените апстрактни форми на Коста Абдарманов (1927) и на Симеон Арнаудов итн.